

Virolahti Rapamäki (KM 38020) / Kreetta Lesell 2009

Arkeologisen luuaineiston analyysi/Kristiina Mannermaa

Tutkittavana oleva kivikautinen aineisto koostuu noin 693 palaneesta luufragmentista joiden yhteispaino on noin 78 grammaa. Luut ovat pinnaltaan vaaleanruskeita ja melko tasaisen värisiä. Aineistosta tunnistettiin vähintään eläinryhmän tasolle 582 fragmenttia, joista 504 tarkemmin tunnistamattomalle nisäkkäälle ja 16 tarkemmin tunnistamattomalle kalalle. Pystyin määrittämään yhteensä 62 fragmenttia lajin, suvun tai heimon tasolle. Nisäkkäistä tunnistin eniten hylkeen luita. Kaksi luunpalasta kuuluu jollekin *Phoca*-suvun lajille (grönlanninhylje, norppa, kirjohylje). Määrittäminen ohimoluussa olevan pienen kumpareen muodon perusteella. Muita hylkeen luita ei voi tarkemmin määrittää. Hylkeenluiden joukossa on paljon kallon palasia, erityisesti palasia kovasta ja kestävästä ohimoluusta (temporale). Myös nikaman ja kylkiluiden palasia sekä muutama pitkien raajojen luiden palasia tunnistin jonkin verran. Ainoa tunnistettu nisäkäslaji on metsäjäni, josta tunnistin yhden kappaleen (reisiluun eli femurin distaalipään fragmentti). Kaloista tunnistin hauen, mahdollisen särjen sekä tarkemmin tunnistamattomia särkikaloja. Minimiyksilömäärä on *Phoca*-suvun hylkeille 2, todennäköisesti *Phoca*-sukuun kuuluville hylkeille 3, metsäjäniäkselle 1, haulle 1, ja särkikaloille 7. Aineistossa on siis ainakin viiden hyljeyskilön luita

Määrittäminen	NISP	Paino (g)	MNI
<i>Lepus timidus</i> (metsäjäni)	1	0,19	1
<i>Phoca</i> sp. (<i>Phoca</i> -suvun hyljelaji)	2	0,49	2
Phocidae cf. <i>Phoca</i> sp. (hylkeet cf. <i>Phoca</i> sp.)	6	2,84	3
Phocidae (hylkeet)	50	26,39	
cf. Phocidae (cf. hylkeet)	1	0,28	
Mammalia (nisäkkäät)	504	42,26	
<i>Esox lucius</i> (hauki)	2	0,09	1
cf. <i>Rutilus rutilus</i> (cf. särki)	1	<0,01	
Cyprinidae (särkikalat)	9	0,18	7
Teleostei (kalat)	16	0,17	
Indeterminata (tunnistamattomat)	111	5,1	
Yhteensä	693	78,44	

Helsingissä 9.12. 2009

Kristiina Mannermaa

Kristiina Mannermaa

Liite. Virolahti Rapamäen luista

Taulukko1

Virolahti Rapamäki (KM 38020) / Kreetta Lesell 2009

Alanro	Fr. määrä	Luu	Laji	Paino
35	1	cranium, temporale, os petrosum (globulus) dex fr.*	Phoca sp.	0.5
35	1	cranium, temporale, pars petrosa (globulus) dex fr.*	Phoca sp.	0.44
35	3	cranium, temporale os petrosum fr.	Phocidae cf. Phoca sp.	1.29
35	1	vertebra cervicalis (corpus) fr.	Phocidae	0.53
35	1	femur dex dist fr.	Lepus timidus	0.19
35	12	indet fr.	Mammalia	1.03
35	3	indet fr.	Indet	0.05
36	1	cranium, temporale os petrosum fr.	cf. Phocidae	0.28
36	5	indet fr.	Mammalia	0.62
36	2	indet fr.	Indet	0.07
37	1	dentale sin ant. fr.	Esox lucius	0.05
37	1	dentale fr	Esox lucius	0.04
37	1	os pharyngeum inferius sin fr.	cf. Rutilus rutilus	<0,01
37	1	os pharyngeum inferius sin fr.	Cyprinidae	<0,01
37	7	os pharyngeum inferius dex fr.*	Cyprinidae	0.1
37	1	vertebra fr.	Teleostei	0.04
37	15	indet fr.	Teleostei	0.13
37	1	indet fr.	Indet	<0,01
67	1	indet fr.	Indet	0.03
73	1	indet fr.	Mammalia	0.07
76	1	radius dex prox fr.	Phocidae	0.94
76	7	cranium, temporale fr.	Phocidae	4.48
76	15	indet fr.	Mammalia	1.54
94	2	vertebra, corpus fr.	Phocidae	2.25
94	2	vertebra corpus epiph fr.	Phocidae	0.29
94	1	vertebra (facies articularis) fr.	Phocidae	0.22
94	1	cranium, temporale, os petrosum (globulus) dex fr.*	Phocidae cf. Phoca sp.	0.61
94	1	cranium, temporale, os petrosum (globulus) dex fr.*	Phocidae cf. Phoca sp.	0.57
94	1	cranium, temporale, os petrosum (globulus) dex fr.*	Phocidae cf. Phoca sp.	0.37
94	1	cranium, temporale, bulla tymphonii fr.	Phocidae	0.72
94	24	cranium, temporale fr.	Phocidae	14.54
94	6	mandibula/maxillare (alveolare) fr.	Phocidae	1.14
94	1	costa prox excl epiph fr.	Phocidae	0.38
94	2	costa fr.	Phocidae	0.59
94	1	costa sterna fr.	Phocidae	0.17
94	1	Phal 2 dist fr.	Phocidae	0.14
94 n. 460	1	indet fr.	Mammalia	37.14
94 n. 90	1	indet fr.	Indet.	4.86
97	1	vertebra fr.	Cyprinidae	0.08
97	8	indet fr.	Mammalia	1.26
99	3	indet fr.	Indet.	0.09
102	3	indet fr.	Mammalia	0.6
105	1	indet fr.	Indet.	<0,01